

Pk-yrityksen verosuunnittelu: Case Kaj Grönqvist Oy

Johan Grönqvist

Opinnäytetyö

Liiketalouden koulutusohjelma

2011

Tekijä tai tekijät Johan Grönqvist	Ryhmätunnus tai aloitusvuosi 2009
Raportin nimi Pk-Yrityksen verosuunnittelu: Case Kaj Grönqvist	Sivu- ja liitesivumäärä 31 + 9
Opettajat tai ohjaajat Ulrika Lindblad ja Martti Miettinen	
<p>Työn tavoitteena oli tutkia toimeksiantajayritystä Kaj Grönqvist Oy:n verosuunnittelua, ottaa selvää mitä hyvässä verosuunnittelussa pitäisi ottaa huomioon, miten sitä tällä hetkellä kohdeyrityksessä hoidetaan ja lopuksi antaa ohjeita miten sitä kannattaisi tulevaisuudessa tehdä.</p> <p>Koska kyseessä on yhden hengen yritys, niin tutkimus on tehty yrittäjän henkilökohtaista toimeentuloa silmälläpitäen. Suurin kysymys on ollut, paljonko kannattaisi nostaa palkkaa ja paljonko osinkoja?</p> <p>Teoriaosuudessa käydään läpi osakeyhtiön verotusta, eri tapoja nostaa yrityksestä rahaa sekä tilinpäätössuunnittelua. Tämän jälkeen selvitetään miten verosuunnittelua tällä hetkellä yrityksessä hoidetaan, sekä yrittäjän että kirjanpitäjänkin näkökulmasta.</p> <p>Lopuksi tehdään saatujen tietojen perusteella erilaisia laskelmia. Tarkoituksena on esittää ratkaisuja ja auttaa yrittäjää kehittämään toimintansa sekä kertoa minkälaisiin jatko-toimenpiteisiin kannattaa ryhtyä.</p>	
Asiasanat Verosuunnittelu, Osinko, Palkka, Nettovarallisuus, Tilinpäätössuunnittelu	

Degree programme in Business Management

<p>Authors Johan Grönqvist</p>	<p>Group or year of entry 2009</p>
<p>The title of thesis Tax planning for small and medium size enterprises: Case Kaj Grönqvist Oy</p>	<p>Number of pages and appendices 31 + 9</p>
<p>Supervisor(s) Ulrika Lindblad and Martti Miettinen</p>	
<p>The purpose of this thesis was to study the one man limited company Kaj Grönqvist Oy:s possibilities for tax planning. Find out what good tax planning should be carried out, how the tax planning is done at the moment in the company and make suggestions how to improve today's procedures.</p> <p>Because the study is carried out for a one person limited company, the study will be looked at from the entrepreneur's point of view. That is why the main question is: How much salary versus, how much dividend?</p> <p>The theoretical framework was based on Finnish tax laws for limited companies, different ways of withdrawing money from the company and some Balance sheet planning. After that by interviewing both the entrepreneur and the accountant researching how the tax planning has been carried out in the past.</p> <p>The result of the study will be present by some calculation of how much salary versus how much dividend the entrepreneur should withdraw with the attention to keep the taxes as small as possible.</p>	
<p>Key words Tax planning, dividend, salary, net assets, balance sheet planning</p>	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Toimeksiantaja	1
1.2	Työn tavoite	2
1.3	Tutkimusmenetelmät	2
1.4	Tutkimusongelman kuvailu.....	3
2	Osakeyhtiön verotus	4
2.1	Yhteisövero	4
2.2	Ennakkovero.....	4
2.3	Elinkeinoverolaki.....	5
3	Osingot palkat ja päivärahat	6
3.1	Osinkojen verotus 2011.....	6
3.2	Osinkojen verotus vuonna 2012	8
3.3	Nettovarallisuus	9
3.4	Palkat.....	10
3.5	Päivärahat	10
3.6	YEL- vakuutus.....	11
4	Tilinpäätössuunnittelu	13
4.1	Kuluvarasto	13
4.2	Poistot.....	13
4.3	Suurehkot korjausmenot	14
4.4	Kiinteiden menojen aktivointi	15
4.5	Osakeyhtiön verosuunnittelu.....	15
5	Verosuunnittelu yrityksessä tällä hetkellä.....	17
5.1	Yrittäjän osuus verosuunnittelussa.....	17
5.2	Kirjanpitäjän osuus verosuunnittelussa	18
6.1	Vuoden 2012 ennusteet.....	20
6.3	Voittojen sijoittaminen	24
7	Yhteenveto	25
7.1	Johtopäätökset.....	25
7.2	Jatkotoimenpiteet	26

8	Pohdintaa.....	27
9	Tutkimuksen luotettavuuden ja pätevyiden kriittistä pohdintaa	28
10	Opinnäytetyöprosessin työvaiheet ja aikataulut	29
	Lähteet.....	30
	Liite 1. .Laskelma palkan ja osinkojen optimoimiseksi.....	32
	Liite 2. Resultaträkning.....	33
	Liite 3. Balansräkning.....	38

1 Johdanto

Tämä työ on tehty toimeksiantajan pyynnöstä joka on yhden hengen osakeyhtiö Kaj Grönqvist Oy. Varsinkin yhden hengen osakeyhtiöissä verosuunnitteluun ei yleensä panosteta erityisen paljon. Kun yritys on näin pieni, pitää kaikki asiat pohtia yrittäjän näkökulmasta ja laskea miten tutkimuksesta olisi hänelle eniten hyötyä. Täten pääpaino tulee olemaan, mitä hyvään verosuunnitteluun kuuluu? Miten verosuunnittelu tällä hetkellä yrityksessä hoidetaan? Miten paljon palkkaa on järkevää nostaa ja miten paljon kannattaa nostaa osinkoja? Koska yhteisövero tulee vuonna 2012 olemaan 24,5 %, eikä ole progressiivinen, on myös hyvä pohtia, kannattaako jättää varoja säästöön mahdollisia vaikeimpia tulevia vuosia ajatellen? Tarkoituksena on tehdä esimerkkilaskelmia vuoden 2012 verotuksesta. Toivon mukaan näistä voidaan tulevaisuudessa ottaa mallia verosuunnittelua tehdessä.

1.1 Toimeksiantaja

Työni toimeksiantajana on Kaj Grönqvist Oy, meriliikenteen tavarakuljetukseen erikoistunut yritys, Rudus Oy:n alihankkija ja yhden hengen osakeyhtiö, joka hoitaa hiekan merikuljetuksia Porvoosta Helsinkiin. Käytännössä yritys ajaa hiekkaa Porvoon Söndbystä Helsinkiin. Kylmien talvien takia kausi on melko lyhyt, toukokuusta joulukuuhun. Näin ollen talvella pystytään hyvin suunnittelemaan tulevaa kautta niin toiminnallisesti kuin verotuksellisesti.

Yritys on viety kaupparekisteriin vuonna 2001, mutta yrittäjä on toiminut osakkaana samantyyppisessä yrityksessä sekä yksityisenä elinkeinoharjoittajana 1970-luvun alkupuolelta asti. Yhteistyö Rudus Oy:n kanssa on myös kestänyt suunnilleen yhtä kauan.

Liikevaihto 2009 ja 2010 oli hyvin pientä ainoastaan 60 ja 68 tuhatta euroa verrattuna vuoteen 2008, jolloin liikevaihto oli 268 000 €. Heikompien vuosien liikevaihto johtui pääosin Helsingin kaupungin satamahankkeista. Satamat ovat nyt uusittu ja vuosi 2011 oli jo selvästi parempi. Liikevaihto oli taas yli 200 000 € ja liikevoittoakin tehtiin yli 40 000 €. Vuodesta 2012 odotetaan taas selvää kasvua, ennusteet povaavat yli 37 % myynnin kasvua ja liikevoittoa yli 55 000 €.

Yrittäjä itse täytti viime kesänä 60 vuotta ja on viiden vuoden kuluttua mahdollisesti jäämässä eläkkeelle. Tämän takia on hyvin tärkeätä pohtia, miten nämä viimeiset vuodet yrittäjä käyttäisi mahdollisimman hyvin, ajatellen eläkevuosien pesämunan rakentamista.

1.2 Työn tavoite

Tavoitteena on selvittää miten verosuunnittelun avulla yritys ja yrittäjä voisi pienentää verojaan ja tällä tavalla saada yhtiötä tuottavammaksi. Tarkoituksena on tehdä laskelmia ja suunnitella vuoden 2012 verotusta. Laskelmien pohjalta pitäisi pystyä optimoimaan, palkan sekä osinkojen määrä, niin että verotettava summa pysyy mahdollisimman pienenä. Tämän tyyppisiä laskelmia voidaan viedä vaikka kuinka pitkälle. Tavoitteena on kuitenkin pitää työ yksinkertaisena ja toimeksiantajalleni helposti ymmärrettävänä. Tarkoituksena on myös luoda liite, liite 1. jonka laskelmista voi nähdä miten verotettava määrä muuttuu osinkojen ja palkan määrän kasvaessa tai laskiessa.

Tätä tutkimusta tehdessä hallitus muutti yhteisöverokantaa, pääomaverokantaa sekä ei pörssinoteerattujen osakeyhtiöiden verovapaan osingon euromääräistä ylärajaa. Pyrkimyksenä on näyttää toimeksiantajalle miten nämä muutokset kannattaa ottaa huomioon verosuunnittelua tehdessä.

1.3 Tutkimusmenetelmät

Kyseessä on kvalitatiivinen produktiotuotos. Eli tarkoituksena on tehdä laadullinen tutkimus jossa käytetään menetelmiä jotka sopivat juuri tälle ongelmalle ja toimeksiantajalle. Käytännössä tämä tarkoittaa että aluksi on selvitettävä millä tavalla hyvä verosuunnittelu kuuluisi tehdä. Aiheesta löytyy paljon kirjallisuutta ja internetistä löytyy myös hyvin tietoa niin veroviraston kuin valtiovarainministeriön internetsivuilta. Tämän jälkeen on selvitettävä miten verosuunnittelua tällä hetkellä yrityksessä hoidetaan. Tämä selviää parhaiten haastatteleamalla sekä itse yrittäjää että kirjanpitoa hoitavaa henkilöä. Parhaat tiedot saadaan kysymällä avoimia kysymyksiä jolloin haastateltavat pääsevät vapaasti kertomaan omia näkemyksiään. (Eskola & Suoranta 2000)

1.4 Tutkimusongelman kuvailu

Tiedetään että toimeksiantaja on pohtinut verosuunnittelua ja osinkojen sekä palkan määrän optimoimista. Tämä ajattelu kannattaisi kuitenkin viedä vielä paljon pidemmälle. Olen varma siitä että verosuunnittelua tehostamalla pystytään pienentämään yrittäjän maksamia veroja.

Tutkimusongelman ratkaisemiseksi on selvitettävä: mitä kohdeyrityksen ja yrittäjän verosuunnittelussa kannattaa ottaa huomioon? Tärkeätä on myös tietää: Miten verosuunnittelua tällä hetkellä yrityksessä hoidetaan? Tämän avulla päästäänkin sitten itse tutkimusongelmaan: Miten verosuunnittelua voisi kehittää kohdeyrityksessä?

2 Osakeyhtiön verotus

Tässä luvussa käydään läpi peruseriaatteet miten osakeyhtiötä verotetaan ja mistä verotettava tulo syntyy. Kerrotaan myös mitä yhteisöverolla tarkoitetaan ja miten se on muuttunut 2012 verouudistuksien mukaan. Käydään myös läpi ennakkoveron pääperiaatteet.

Osakeyhtiö syntyy kun se merkitään kaupparekisteriin. Osakeyhtiöille kuten muille yhtiömuodoille pätee omat lait ja säädökset. Osakeyhtiölaki (624/2006) sovelletaan osakeyhtiöille. (Engblom ym. 2010, 71-72)

Kaikki tulot mitkä yhtiö saa myydyistä tavaroista tai palveluista, saaduista vastikkeista sekä sijoitus ja käyttöomaisuuden luovutushinnat ovat veronalaisia. Kun näistä vähennetään kaikki verotuksessa vähennyskelpoiset menot ja menetykset mitkä liittyvät tulon hankkimiseen, tiedetään nettovoitto, eli summa mistä yhteisöveroa maksetaan. (Koponen 2010, 213)

2.1 Yhteisövero

Jokainen yhteisö, osakeyhtiö ja osuuskunta ovat 31.12.2011 asti maksaneet yhteisöveroa 26 % nettovoitosta, eli veronalaisten tulojen ja vähennyskelpoisten menojen erotuksesta. Yrittäjään henkilökohtaiseen verotukseen nämä verot eivät osakeyhtiössä vaikuta. Yhteisöveroa ovat velvoitettuja maksamaan myös liikelaitokset, julkisyhteisöt, yhdistykset, laitokset, säätiöt ja asunto-osakeyhtiöt.

Yhteisövero on muuttunut ja 1.1.2012 alkaen yhteisöveroa on laskettu 1,5 prosenttiyksikköä ja se tulee näin ollen jatkossa olemaan 24,5 %. Tällä muutoksella halutaan parantaa yhtiöiden työllistämistä, kasvu ja investointimahdollisuuksia. ([vm.fi](http://vero.fi))

2.2 Ennakkovero

Jokainen yhtiö maksaa ennakkoveroa. Ennakkoveron määrä perustuu edellisen tilikauden nettovoitosta. Jos huomaa että veroa maksetaan liikaa tai liian vähän kannattaa verotoimistosta hakea lisäystä, vähennystä tai kokonaan poistoa. (vero.fi)

Kun suunnittelee tulevan vuoden toimintaa, on hyvä laittaa ennakkoverot erityisen tarkkaan syyniin. Liian iso ennakkovero sitoo pääomaa mikä johtaa siihen että yhtiön kassa voi joutua turhan tiukoille. Liian pieni ennakkovero taas johtaa siihen että joudutaan tilikauden jälkeen maksamaan lisäveroja.

2.3 Elinkeinoverolaki

Yrittäjät ja yhteisöt sekä niiden osakkaiden verotusta koskevat asiat kuuluvat elinkeino-verolain piiriin, samoin myös maa- ja metsätalouden verotus.

EVL 1 § perusteella. (1539/92) ”Elinkeinotoiminnan tulos lasketaan tuloverotusta toimitettaessa tässä laissa säädetyllä tavalla. Elinkeinotoiminnalla tarkoitetaan liike- ja ammattitoimintaa.”

2 § sanoo. ”Verovelvollisen harjoittama liike- ja ammattitoiminta muodostaa elinkeinotoiminnan tulolähteen.” (1539/92)

Elinkeinoverolain 3 § (1539/92) määrää. ”Verotusta toimitettaessa veronalaiset tulot ja vähennyskelpoiset menot sekä muut jäljempänä säädetyt vähennyskelpoiset erät jaksotetaan asianomaisten verovuosien tuotoiksi ja kuluiksi. Elinkeinotoiminnan tulos on verovuoden tuottojen ja kulujen erotus.”

3 Osingot palkat ja päivärahat

Tässä luvussa selvitetään mitä osingoilla tarkoitetaan, milloin niitä voi maksaa ja kenelle sekä miten niitä on verotettu ja minkälaisia muutoksia vuoden 2012 verouudistus toi mukanaan. Kerrotaan myös mitä tarkoitetaan nettovarallisuudella ja miten se vaikuttaa osinkojen verotukseen.

Osakeyhtiössä on mahdollisuus jakaa voitot tai vapaat omat pääomat osinkoina yrityksen omistajille. Osingon jaosta päättää yhtiökokous. Mikäli yritys on maksukyvytön, osinkoja ei osakeyhtiölain mukaan saa jakaa. (Engblom ym. 2010, 122)

Kun verosuunnittelua lähdetään tekemään, kannattaa miettiä tarkkaan minkä verran yrittäjä nostaa ansiotuloina verotettavaa palkkaa, ja kuinka paljon halutaan nostaa osinkoja. Optimoimalla näitä summia voidaan vähentää yrittäjän henkilökohtaisia veroja.

3.1 Osinkojen verotus 2011

Listaamattomista yhtiöistä on ollut mahdollista, 31.12.2011 asti, nostaa verovapaasti osinkoja yhtiön 9 % osakkeiden matemaattisesta määrästä tai maksimissaan 90 000 €. Jos osinkojen määrä ylittää 9 % nettovarallisuudesta siitä verotetaan 70 % ansiotulona ja loput 30 % ovat verovapaata tuloa. Jos osinkojen määrä ylittää 90 000 € verotetaan ylimenevästä osuudesta 70 % pääomatuloina ja 30 % ovat verovapaina. Ansiotulo-osinkoa verotetaan samalla tavalla kuin mikä tahansa palkka tai eläketulo eli valtionveroasteen mukaan muiden ansiotulojen mukana. Koska verovapaita osinkoja olisi helppo nostaa monista eri yrityksistä, on osingon raja henkilökohtainen. (Koponen 2010, 213-214.)

Alla esimerkkilaskelmia erikokoisista yrityksistä:

Ensimmäisessä laskelmassa esitetään miten pienen yrityksen osinkoja verotetaan.

Nettovararat 110 000 €

Osinko 20 000 €

Osinko 9 %: $9\% \times 110\,000\text{ €} = 9\,900\text{ €}$, verovapaata

Osinko yli 9%: $20\,000\text{ €} - 9\,900\text{ €} = 10\,100\text{ €}$

$70\% \times 10\,100\text{ €} = 7\,070\text{ €}$, ansiotuloa

$30\% \times 10\,100\text{ €} = 3\,030\text{ €}$, verovapaata

Toinen laskelma esittää saman laskelman yritykselle, jossa nettovarat ovat huomattavasti suuremmat.

Nettovarat 1 600 000 €

Osinko 300 000 €

Osinko 9 %

$9\% \times 1\,600\,000\text{ €} = 144\,000\text{ €}$ verovapaata kuitenkin enintään 90 000 €

Ylittävä osa $144\,000\text{ €} - 90\,000\text{ €} = 54\,000\text{ €}$, josta

$30\% \times 54\,000\text{ €} = 16\,200\text{ €}$ verovapaata

$70\% \times 54\,000\text{ €} = 37\,800\text{ €}$, pääomatuloa josta 28 % veroa eli 10 584 €

Osinko yli 9 %

$300\,000\text{ €} - 144\,000\text{ €} = 156\,000\text{ €}$

$70\% \times 156\,000\text{ €} = 109\,200\text{ €}$ ansiotuloa

$30\% \times 156\,000\text{ €} = 46\,800\text{ €}$ verovapaata

3.2 Osinkojen verotus vuonna 2012

Osinkoja tullaan 1.1.2012 alkaen, verottamaan samalla tavalla kuin ennen, mutta rajoja muutetaan niin että listaamattomien osakeyhtiöiden verovapaita osinkoja saa nostaa enää vain 60 000 €. Pääomaveroa tullaan myös nostamaan 28 prosentista 30 % ja 50 000 € ylittävistä osista tullaan verottamaan 32 %.(vm.fi)

Alla samat esimerkkiyritykset kuin 2011 laskelmassa. Kuten huomaamme verouudistus ei vaikuta mitenkään 1. esimerkki yritykseen, mutta 2. esimerkkiyrityksen laskelmassa huomataan, että kuin verovapaiden osinkojen määrä pienenee, niin maksetaan selvästi enemmän veroja.

Nettovarat 100 000 €

Osinko 20 000 €

Osinko 9 %: $9\% \times 100\,000\text{ €} = 9\,000\text{ €}$, verovapaata

Osinko yli 9%: $20\,000\text{ €} - 9\,000\text{ €} = 11\,000\text{ €}$

$70\% \times 11\,000\text{ €} = 7\,700\text{ €}$, ansiotuloa

$30\% \times 11\,000\text{ €} = 3\,300\text{ €}$, verovapaata

Nettovarat 1 600 000 €

Osinko 300 000 €

Osinko 9 %

$9\% \times 1\,600\,000\text{ €} = 144\,000\text{ €}$ verovapaata kuitenkin enintään 60 000 €

Ylittävä osa $144\,000\text{ €} - 60\,000\text{ €} = 84\,000\text{ €}$, josta

$30\% \times 84\,000\text{ €} = 25\,200$ verovapaata

$70\% \times 84\,000\text{ €} = 58\,800\text{ €}$, pääomatuloa josta 30 % veroa eli 15 000 € ja 50 000 ylit-

tävältä osalta 32 %. $8\,800\text{ €} \times 32\% = 2\,816\text{ €}$

Yhteensä: 17 816

Osinko yli 9 %

$$300\,000\text{ €} - 144\,000\text{ €} = 156\,000\text{ €}$$

$$70\% \times 156\,000\text{ €} = 109\,200\text{ € ansiotuloa}$$

$$30\% \times 156\,000\text{ €} = 46\,800\text{ € verovapaata}$$

3.3 Nettovarallisuus

Osakkeiden matemaattinen arvo eli nettovarallisuus vaikuttaa verovapaaseen osaan saatujen osinkojen osalta. Listaamattomassa osakeyhtiössä osakkeiden matemaattista arvoa lasketaan oheisella kaaviolla. (Kukkonen 2001, 226-227)

+ Varat
- Velat
- Vastaaviin kirjatut pitkävaikutteiset ja muut menot, jolla ei ole varallisuusarvoa
- Erilaiset oikaisuerät
+ Käyttöomaisuusarvopapereiden ja –kiinteistöjen verotusarvon poistamattoman hankintamenon erotus jos positiivinen
<hr/>
= Nettovarallisuus

Kuvio 1. Nettovarallisuuden laskentatapa.

Kaj Grönqvist Oy:n nettovarallisuus vuodelle 2012 lasketaan seuraavasti. 2011 Taseen ”Aktiva Sammanlagt”-sta vähennetään vieras pääoma. Tällä tavalla saadaan nettovarallisuudeksi 134 444,16 €. Verottajalta ei ollut vielä saatavissa virallisia lukuja. Vuoden 2010 verottajan ilmoittama nettovarallisuus 100 898,99 € päästiin samalla laskukaavalla.

3.4 Palkat

Yrittäjän ja hänen työntekijöiden nostama elinkeinotoiminnasta johtuvat palkat ovat elinkeinoverotuksessa vähennyskelpoisia. Lisäksi palkoiksi luetaan myös työntekijöille annetut rahalahjat sekä loma- ja sairausajan ja äitiysloman palkat.(vero.fi)

Yrittäjä itse ja jokainen työntekijä, kuten verovelvolliset muutenkin, maksavat omasta palkastaan verottajan määräämää ansioveroa.(vero.fi)

Palkkojen lisäksi maksetaan myös henkilösivumenoja mitkä ovat myös samalla lailla vähennyskelpoisia. Näihin luetaan esimerkiksi sosiaaliturvamaksut, TyEL ja YEL- vakuutusmaksut, tapaturma- ja työttömyysmaksut sekä ryhmähenkivakuutusmaksut.(vero.fi)

Kaj Grönqvist Oy:ssä yrittäjä maksaa vapaaehtoista eläkevakuutusta. Tämän takia yrittäjän kohdalla ei voida vähentää normaaleja eläkemaksuja, koska ne koskevat ainoastaan työntekijöitä.

3.5 Päivärahat

Kotimaassa matkusteltaessa yhtiö voi maksaa päivärahaa työntekijälleen kun matka kestää vähintään 6h osapäivärahaa 16 € ja jos matka ylittää 10h kokopäivärahaa 34 €. Koska päivärahat ovat verottomia kulukorvauksia, kannattaa kakkia asiakaskäyntejä sekä muut yrityksen nimissä tehtävät matkat kirjata.(yrittajat.fi)

3.6 YEL- vakuutus

YEL- vakuutus on yrittäjille tarkoitettu eläkevakuutus. Tällä yrittäjä hoitaa itselleen työeläketurvan. Yrittäjien eläkelaki edellyttää että vakuutus otetaan viimeistään kuusi kuukautta yritystoiminnan alkamisesta.(yrittajat.fi)

Vakuutettuna ovat;

- liikkeen- tai ammatinharjoittaja
- avoimen yhtiön yhtiömies
- kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies sekä osakeyhtiön johtavassa asemassa työskentelevä henkilö, joka omistaa yksin yli 30 prosenttia yrityksen osakkeista tai jolla on yksin yli 30 prosenttia osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.(yrittajat.fi)

Työtulo määrittää vakuutusmaksun. Alle 53-vuotias maksaa työtulostaan 22,5 % vakuutusmaksuja kun taas yli 53-vuotias joutuu maksamaa 23,85 %. Maksu nousee seuraavana kalenterivuonna kun yrittäjä täyttää 53 vuotta.(yrittajat.fi)

Koska yrittäjän ja varsinkin aloittelevan yrittäjän tuloja on vaikeaa arvioida, työtulon suuruudesta sovitaan vakuutusta tehtäessä. Yrittäjä voi joko itse määritellä tulonsa tai sitten voidaan käyttää alan keskimääräisiä tuloja. (yrittajat.fi)

Yrittäjä saa 25 % alennusta neljän vuoden ajan kun ryhtyy ensi kertaa yrittäjäksi. Mikäli ensimmäinen yrittäjäjakso jää alle 48 kuukautta, on mahdollista saada sama alennus vielä toiseen yrittäjäkauteenkin. Käytännössä alennukset tarkoittavat että alle 53-vuotias maksaa 16,88 % tuloistaan vakuutusmaksuina ja yli 53-vuotias 17,89 %.(yrittajat.fi)

Yrittäjällä on ollut vuodesta 2005 mahdollisuus maksaa jonakin vuonna 10 % - 100 % vahvistetuista työtuloistaan suurempaa eläkemaksua, ja tällä tavalla kartoittaa eläkekassaa paremmin. Yrittäjällä on myös mahdollisuus tietyissä tapauksissa 10 % - 20 % pienempää vakuutusmaksua. Muutokset eivät vaikuta vahvistettuun työtuloon. Alennukset ja lisämaksut otetaan huomioon laskettaessa kokonaistuloa mihin tulevat eläkemaksut perustuvat. (yrittajat.fi)

Vanhuuseläkettä maksetaan YEL - vakuutuksen perusteella samoin varhennettua vanhuuseläkettä, osa-aikaeläkettä, työkyvyttömyyseläkettä ja työttömyyseläkettä (ennen vuotta 1950 syntyneet). Perhe-eläke sisältyy myös vakuutukseen. Vuodesta 2005 alkaen eläkettä karttuu, 18–52-vuotiaana 1,5 %, 53–62-vuotiaana 1,9 % ja 63–68-vuotiaana 4,5 % vuodessa.(yrittajat.fi)

YEL – vakuutus vaikuttaa seuraavasti yrittäjän sosiaaliturvaan:

- Vuonna 2012 sairauspäivärahan, äitiys-, isyys- ja vanhempainrahan tai kuntoutusrahan joka perustuu vuoden 2010 keskimääräiseen YEL- työtuloon. Koska Kela maksaa etuudet, tiedot tarkistetaan verottajalta. Päivärahaa voidaan laskea myös edellisen kuuden kuukauden YEL – työtulon perusteella, mikäli yrittäjä näin haluaa. Edellytyksenä on että tulo on ainakin 20 % suurempi kuin 2010 YEL - työtulo, jota muuten käytettäisiin.
- Maksut ja korvaukset yrittäjien vapaaehtoisessa tapaturmavakuutuksessa määräytyvät ns. vuosityöansiota, samoin perustein kuin YEL - vakuutusten työtulo.
- Yrittäjän työtulo on oltava vähintään 8 520 € jotta voidaan liittyä työttömyyskassaan. Ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan suuruus perustuu työtuloon.
- YEL – työtulo on oltava vähintään 8 520 € / v jotta työttömyyskassan ja Kelan työttömyyspäivärahoja kertyy.(yrittajat.fi)

YEL - vakuutus ei suoranaisesti vaikuta verosuunnitteluun koska vakuutuksen summa on kiinteä. Vaikka yrittäjä muuttaa palkkansa, YEL – vakuutusmaksut pysyvät samana kunnes vakuutusyhtiön kanssa sovitaan hintamuutoksista. Vakuutuksen hinta kuuluisi perustua yrittäjän palkkaan ja siksi YEL - vakuutus vaikuttaa epäsuorasti verosuunnitteluun.

4 Tilinpäätössuunnittelu

Tässä luvussa selvitetään mitä pitää ottaa huomioon tilinpäätössuunnittelussa. Tilinpäätössuunnittelun tarkoitus on kartoittaa erilaisia toimintamalleja ja selvittää minkälaisilla menetelmillä voidaan tehostaa toimintaa ja parantaa kannattavuutta. Tarkistetaan asiaa niin elinkeinoverolain kuin kirjanpitolain näkökulmasta. Selvitetään miten kuluvarastoja poistot vaikuttavat verosuunnitteluun ja mitä erikoispiirteitä juuri osakeyhtiön verosuunnittelussa on.

4.1 Kuluvarasto

Tilinpäätöksen laatijalla on yleensä osakeyhtiöissä käytettävissä joitakin vaikuttamismahdollisuuksia tulokseen. Käytännössä tämä tarkoittaa menoja jotka voidaan käyttää joko tilikauden menona tai aktivoida taseeseen. Yleisimmät kuluvaraston muodostajat ovat poistot tai varausten muodostamis- ja/tai purkamismahdollisuuksia. (Tomperi 2009, 191-192.)

Kuluvaraston käyttöjärjestystä kannattaa pohtia ei-kriittisessä tilinpäätöksessä. Silloin kirjausmahdollisuuksia on yhtä paljon kuin mitä yritys tarvitsee päästäkseen tavoitetulokseen. Kuluvarastoa voidaan silloin aktivoida kuluiksi ja jättää kirjaamatta. Mikäli yhtiöllä on toimintavarauksia, niin niitä purkamalla vaikutetaan positiivisesti yhtiön tulokseen. (Tomperi 2009, 191-192.)

Kriittinen tilinpäätös, tarkoittaa että tulos jää joko tavoitetulosta suuremmaksi tai pienemmäksi vaikka käytettäisiin kaikki tulokseen vaikuttamismahdollisuudet. (Tomperi 2009, 191-192.)

4.2 Poistot

Mitä myöhemmäksi poistoja lykkää, sitä pienemmäksi niiden merkitys jää inflaation ja korkotekijän ansiosta. Tämän takia poistot pyritään yleensä aina tekemään mahdollisimman suurina. Seuraavan vuoden tilinpäätöksessä kun ei ole mahdollista enää tehdä tuplapoistoja. (Tomperi 2009, 201-202.)

Poistot on tehtävä suunnitelman mukaisesti kirjanpitolain mukaan. Elinkeinoverolaki määrittää myös enimmäispoistot. Näiden ollessa suunnitelman mukaisia poistoja isompia voidaan kirjanpitoon merkata ylipoisto joka on yhtä suuri kuin erotus. Tällä tavalla pystytään vähentämään molempia verotuksessa. Jos poistokertymää on kertynyt vuosien ylipoistoista, on mahdollista tehdä suunnitelman mukaisia pienempiä poistoja, muuten ei. (Tomperi 2009, 201-202.)

Elinkeinoverolain mukaan irtain käyttöomaisuus on yksi erä mistä poistot tehdään yhteisesti. Kun irtaimistoa myydään käsitellään ne eri tavalla kirjanpidossa ja verotuksessa. Luovutusvoitot on kirjanpidon tuloslaskelmassa mahdollista tulouttaa erikseen kun taas elinkeinoverolain mukaan irtaimiston yhteisestä menojäännöstä pienennetään myyntihinta. (Tomperi 2009, 201-202.)

Poistoja on tehtävä joka vuosisuunnitelman mukaisesti mutta joitakin poistoja voi jättää verotuksessa vähentämättä, mikäli verotettava tulo on tavoitteita pienempi. Elinkeinoverolain mukaiset poistot on kuitenkin syytä tehdä, koska niitä ei saa siirtää. (Tomperi 2009, 201-202.)

Yrityksen nettovarallisuus voi myös muuttua poistojen myötä kun maa-alueiden ja rakennusten arvoksi katsotaan hankintamenon poistamaton jäännös tai vertailuarvo riippuen kumpi on isompi. Kalusto ja koneet ovat samanarvoiset kuin niiden poistamaton menojäännös. (Tomperi 2009, 201-202.)

Poistojen määrän ollessa suurempi kuin 50 500 € ja enemmän kuin 10 % saman vuoden palkoista, joutuu sosiaaliturvamaksuja maksamaan korotettuina. Poistoja jotka ovat tehty pitkävaikutteisista menoista, veronhuojennuspoistoja tai käyttöomaisuuden arvonalennuspoistoja ei oteta huomioon. (Tomperi 2009, 201-202.)

4.3 Suurehkot korjausmenot

Suurehkot korjausmenot jotka kohdistuvat käyttöomaisuuteen, voidaan joko aktivoida tai kirjata kerralla kuluksi. Kyseisten hyödykkeiden poistaminen tulee tehdä niitä koske-

vien sääntöjen mukaisesti, yleensä menojäännöspoistoin. Tavallisempi tapa on kirjata ne heti kuluiksi. (Tomperi 2009, 203.)

4.4 Kiinteiden menojen aktivointi

Kiinteitä menoja voidaan kirjanpidossa lukea hankintamenoiksi, mikäli menojen määrä on olennainen hankintamenoon nähden ja ne ovat hyödykkeitä tai valmistukseen liittyviä menoja. Menoja aktivoidessa, tulos paranee. Mikäli yritys tekee tarpeelliset kirjaukset kirjanpitoonsa, voidaan menojen aktivoinnissa jaksottaa tuotot yhtä suurina vuotuisina erinä meneillään olevalle verovuodelle ja kahdelle seuraavalle. Jatkuvuus vuodesta toiseen on myös kiinteiden menojen aktivoinnin edellytys. (Tomperi 2009, 203.)

4.5 Osakeyhtiön verosuunnittelu

Vuonna 2011 osakeyhtiö maksoi 26 % yhteisöveroa tuloistaan. Vuonna 2012 yhteisöveroa tullaan maksamaan 24,5 %. Luonnollisella henkilöllä on mahdollisuus nostaa verovapaita osinkoja 9 % osakkeiden matemaattisesta arvosta maksimissaan kuitenkin 60 000 €. Osinko on aina kokonaan verovapaita kun kyseessä on toinen osakeyhtiö. Verovapaita osinkoja kannattaa tietysti aina nostaa mutta jos nettovarallisuus on pieni, osingonsaaja joutuu maksamaan 9 % ylittävästä osasta ansioveroa.

Koska yhtiöiden nettovarallisuus ja voittojen summat vaihtelevat, kannattaa miettiä tapauskohtaisesti, onko kannattavampaa maksaa voitot osinkoina vai nostaa palkkaa. Osinkoja kannattaa ehdottomasti nostaa silloin kun osakkeiden matemaattinen määrä on niin suuri että saa haluamansa summan verovapaana. Palkan maksua kannattaa harkita kun osinkojen määrä ylittää verovapaiden osinkojen osuutta ja osasta joutuu maksamaan ansiotuloa. Yhtiöissä jossa nettovarallisuus on pieni, on palkanmaksu yleensä edullisempi vaihtoehto. Palkkaa maksettaessa pitää myös ottaa huomioon yhtiölle aiheutuvat sosiaaliturvamaksu kulut.

Yhtiössä kannattaa myös pohtia nettovarallisuuden nostamista esimerkiksi toimitilojen ostamisella. Varsinkin kun toimitilat ovat osakkaan omistuksessa. Jos toimitiloista otetaan velkaa, vähentää se nettovarallisuutta.

Osakkaan omistaessa toimitilat, yhtiö maksaa hänelle vuokraa. Näistä vuokratuloista osakas joutuu maksamaan pääomaveroa. Menot tulon hankkimisesta kuten esim. yhtiövastike on vähennyskelpoinen. Perityn vuokran, jonka yhtiö saa vähentää verotettavasta tulosta, on oltava käypää tasoa. Muuten verottaja katsoo tämän peiteltyiksi osingoiksi. (Tomperi 2009, 208-209.)

Jos yhtiö lainaa osakkaalta rahaa, josta maksetaan korkoa, on koron oltava käypää tasoa. Samalla tavalla kuin vuokra tämäkin on osakkaalle veronalaista pääomatuloa ja yhtiölle korko on vähennyskelpoinen, edellyttäen että se on otettu liiketoimintaa varten. (Tomperi 2009, 208-209.)

Verosuunnittelussa nettovarallisuuden tason suunnitseminen on yksi keskeisimmistä osista. Tämä siksi että osakkeiden matemaattinen arvo ja nettovarallisuus vaikuttavat merkittävästi osakkaiden osinkotulojen verotukseen.

Osakkeita kannattaa jakaa perhejäsenten kesken kun yhtiön nettovarallisuus on pieni mutta verotettava tulo suuri. Kun ansiotulo-osuus on jakautunut useampaan osaan, voidaan pienentää verotuksen progressiivisuuden haitat. (Tomperi 2009, 208-209.)

5 Verosuunnittelu yrityksessä tällä hetkellä

Tässä luvussa käydään läpi miten verosuunnittelua yrityksessä tällä hetkellä tehdään. Eritellään yrittäjän tehtävät kirjanpitäjän tehtävistä ja selvitetään miten nämä vaikuttavat toisiinsa. Tilannetta on selvitetty haastattelemalla sekä itse yrittäjää että kirjanpitoa hoitavaa ulkopuolista henkilöä.

Kaj Grönqvist Oy:ssä verotusta suunnitellaan kahdella eri tasolla. Yrittäjä hankkii ennusteet ja suunnittelee rahatarpeensa seuraavalle vuodelle. Tämän jälkeen kirjanpitäjä miettii millä tavalla suunnitelmat voidaan käytännössä toteuttaa.

Koska kyseessä on yhden hengen osakeyhtiö ja yrittäjä on perustamalla yrityksen tavaltaan ostanut itselleen työpaikan, mietitään aina ensisijaisesti yrittäjän henkilökohtaista rahatarvetta eikä niin paljon itse yritystä kuten isommissa yrityksissä on pakko tehdä.

5.1 Yrittäjän osuus verosuunnittelussa

Yrittäjän haastattelussa kysyttiin seuraavia asioita tarkoituksena selvittää miten verosuunnittelua tällä hetkellä lähestytään yrityksen näkökulmasta:

- Minkälaisia ajatuksia verosuunnittelu aiheuttaa?
- Miten verosuunnittelu yrityksessä tällä hetkellä hoidetaan?
- Mikä on verosuunnittelun tarkoitus?

Yrittäjä kertoi haastattelussa, että kaikki mikä liittyy taloushallintoon, on aina ollut hyvin vaikeaa ja vierasta hänelle. Tästä syystä hän on ulkoistanut taloushallinnon jo yrittäjäuran hyvin aikaisessa vaiheessa. (Grönqvist, K. 10.1.2012.)

Yrittäjällä on omasta mielestä verosuunnittelussa kaksi tehtävää. Ottaa selvää pääyhteistyökumppanin suunnitelmat ja ennusteet, ja tällä tavalla selvittää miten paljon yritys voi tulevana vuonna tienata. Käytännössä pitää koko ajan päivittää ennusteita ja yrittää ennustaa tulevaa. Tämän lisäksi pitää myös henkilökohtaisella tasolla miettiä, miten paljon rahaa seuraavana vuonna tullaan tarvitsemaan. (Grönqvist, K. 10.1.2012.)

Vuoden alussa Rudus Oy:llä on tapana kutsua yrittäjä neuvotteluihin missä sovitaan seuraavan vuoden kuvioista ja sovitaan volyymeista. Yrittäjällä ja Rudus Oy:llä on toistaiseksi voimassaoleva sopimus jonka hintoja tarkastellaan joka vuosi maaliskuuhuhtikuussa. (Grönqvist, K. 10.1.2012.)

Yrittäjälle verosuunnittelun tärkein tehtävä on pyrkiä minimoimaan yrittäjän henkilökohtaisia veroja. (Grönqvist, K. 10.1.2012.)

5.2 Kirjanpitäjän osuus verosuunnittelussa

Kirjanpitäjän haastattelussa kysyttiin seuraavia asioita selvittämään miten verosuunnittelua tällä hetkellä lähestytään talousasioita hoitavan kirjanpitäjän näkökulmasta:

- Miten kirjanpitäjä lähestyy verosuunnittelua?
- Miten verosuunnittelussa tällä hetkellä otetaan huomioon?
- Mikä on verosuunnittelun tehtävä?

Kirjanpitäjän ajatus verosuunnittelua tehdessä on että yrittäjän taloudellinen toimeentulo on turvattava. Yrityksen hyvinvointi on sama kuin yrittäjän taloudellinen hyvinvointi. Hän on sitä mieltä että yrittäjä on perustamalla yrityksen ostanut itselleen työpaikan. (Henriksson, M. 10.12.2011.)

Verosuunnittelussa on aina lähdetty liikkeelle yrittäjän rahatarpeesta. Heti kun yrittäjä on toimittanut seuraavan vuoden ennusteet, he ovat yhdessä pohtineet yrittäjän rahatarpeita seuraavalle vuodelle. Rahat maksetaan yrittäjälle joko palkan, osinkoina tai päivärahojenjoen muodossa. Matkoja suunnitellessa otetaan huomioon seuraavan vuoden oletetut asiakaskäynnit. Suunnitelmat tehdään aina vuosi kerrallaan. (Henriksson, M. 10.12.2011.)

Koska päivärahat ovat verottomia kulukorvauksia, on tärkeää kirjata jokainen yrityskäynti tai muu yrityksen puolesta tehty matka. Rahapalkan osuutta joudutaan vähän sormituntumalla miettimään koska henkilökohtaisia verovähennyksiä on vaikeaa ennus-

taa. Yleensä palkkaa on nostettu noin 25 000 € vuodessa jolloin marginaalivero pysyy kohtalaisena, reilussa 30 %. Palkkakulujen lisäksi maksetaan joitakin sosiaalikuluja, ei kuitenkaan eläkemaksuja kun yrittäjä maksaa yrittäjäeläketurvamaksuja. (Henriksson, M. 10.12.2011.)

Osinkojen verotuksessa on tärkeintä ottaa huomioon yhtiön nettovarallisuus koska sen määrästä yrittäjä voi nostaa 9 % verottomana. Erilaisilla investoinneilla on hyvinä vuosina pyritty nostamaan sitä. Koska kyseessä on pieni yritys eikä näillä näkymin tulla seuraavanakaan vuonna tekemään yli 60 000 € voittoa, ei tätä verottajan maksimimäärää verovapaille osingoille ole tarvinnut ottaa huomioon. (Henriksson, M. 10.12.2011.)

Yhtiömuotona osakeyhtiössä on monia hyötyjä mitkä tulevaisuutta suunnitellessa kannattaa käyttää hyväksi. Suurin hyöty on että yhteisövero on 26 % 2011, ja 24,5 % 2012 eikä se ole progressiivinen. Näin ollen yhtiötä voi käyttää ”säästöpossuna”. Hyvänä vuonna voi jättää rahoja kassaan tai tehdä investointeja kuten Kaj Grönqvist Oy:ssä on tehty vuokra-asuntojen osakkeita hankkimalla. Tällaiset investoinnit antavat yrittäjille tietynlaista eläketurvaa. (Henriksson, M. 10.12.2011.)

Kirjanpitäjänkin mukaan verosuunnittelun ensisijainen tehtävä on minimoida yrittäjän henkilökohtaisia veroja. (Henriksson, M. 10.12.2011.)

6 Ehdotus tulevaisuuden verosuunnitteluun

Tässä luvussa tehdään laskelmia erilaisista ratkaisuista koskien palkanmaksua ja osingon jakoa. Tarkoituksena on havainnollistaa miten palkkaa nostamalla tai osingon määrää lisäämällä maksettavan veron määrä muuttuu. Annetaan myös vaihtoehto voiton nostamiseen sijoitusten muodossa.

Yhden hengen yrityksessä mitä tahansa suunnitellessa pitää aina lähteä itse yrittäjän toimeentulon turvaamisesta ja tulevaisuuden ja jatkuvuuden varmistamisesta. Juuri siksi on oleellista miettiä yrittäjän henkilökohtaista veroprosenttia yhtä paljon kuin yhteisövero tai osinkojen verotusta.

Tulevaisuudessa verosuunnittelua tehdessä tärkein kysymys lienee. Paljonko yrittäjä tarvitsee rahaa? Tällä hetkellä tulevaisuus näyttää valoisalta. Seuraavan vuoden ennusteet povaavat 20 % myynnin kasvua eikä sen jälkeen ole ainakaan ihan heti hirveästi synkkiä pilviä näkyvissä. Juuri siksi pitää päättää nostaako yrittäjä kaikki voitot yrityksen kassasta, vai jätetäänkö osa kassaan tai sijoitetaan hiljaisempia vuosia odotellessa. Yrittäjä on jo täyttänyt 60 vuotta, joten hänen kannattaisi myös ajatella eläke-aikaa.

Koska yhteisöveroa maksetaan 24,5 % (vuonna 2012), niin tämä puoltaisi ainakin osan voitoista jättämistä yhtiön kassaan tai sijoittamaan ne koska yrittäjän henkilökohtainen veroprosentti nousee nopeasti yli 24,5 %.

6.1 Vuoden 2012 ennusteet

Yrittäjän ja Rudus Oy:n jokavuotisissa neuvotteluissa on ennustettu 2012 vuodelle 72 000 tonnin hiekkamäärän ajoa Porvoosta Helsinkiin. Vuonna 2011 toteutunut määrä oli 52 000 tonnia, joten selkeää kasvua on odotettavissa. Myynnin noustessa noin 38,5 % yrittäjä ennustaa myös tuloksen parantuvan. Yrityksen muiden tuottojen ennustetaan pysyvän samalla tasolla kuin edellisenä vuonna ja näin ollen vuoden 2012 tulokseksi ennustetaan 55 000 €, kun se vuonna 2011 oli 42 625,17.

Yrittäjä on pohtinut, kannattaisiko hänen nostaa korkeampaa palkkaa ja tällä tavalla pienentää yhtiön tulosta, vai nostaa sama palkka kuin vuonna 2011 ja nostaa voitot osinkoina.

6.2 Rahapalkan ja osinkojen summan määrittelyminen

Rahapalkan sopivan määrän määrittelymisen suurin haaste on yrittäjän henkilökohtaisen veroprosentin määrittelyminen. Verottajan internet sivujen laskurin kautta voi helposti laskea yksityishenkilön veroprosentin, mutta jotta se olisi täysin oikea, pitäisi olla tiedossa myös tämän henkilön kaikki vähennykseen oikeuttavat asiat. Koska kaikki henkilökohtaiset hankinnat ja sijoitukset on mahdoton tietää, on tähän asti osittain jouduttu arvioimaan yrittäjän veroprosenttia sormituntumalla.

Kun kyseessä on pieni osakeyhtiö, jonka voitot ovat jääneet alle 60 000 €, ei tätä osinkojen maksimaalista verovapaus summaa tarvitse ottaa huomioon. Osingonjakoa suunniteltaessa pitää kuitenkin ottaa huomioon sääntö joka määrittelee että 9 % nettovarallisuudesta voidaan nostaa verovapaasti. Tätä ylittävää summaa verotetaan siten että 70 % maksetaan ansioveroa ja loput 30 % on verovapaata.

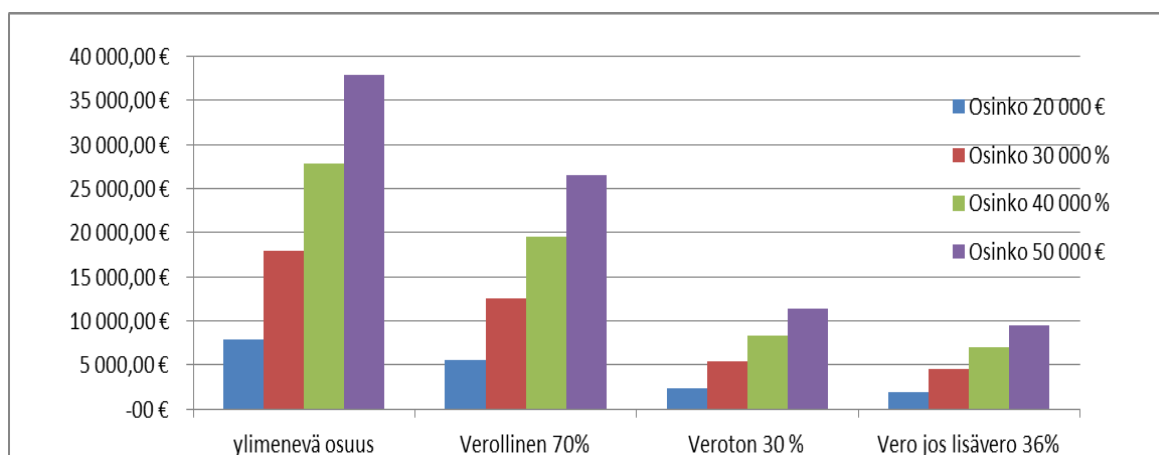
Viime vuonna yrittäjän rahapalkka oli 25 000 €. Tähän summaan päädyttiin koska yrittäjän omasta mielestä tämä oli riittävä palkka ja siksi että silloin marginaalivero pysyi vielä kohtalaisena vähän reilussa 30 %. Jos saman summan syöttää www.vero.fi sivuilla olevaan 2012 vuoden laskuriin saadaan veroprosentiksi 16, ja lisäveroprosentiksi 36. Palkkoihin kuuluu myös joitakin sosiaalisia kuluja, mitkä joudutaan palkan lisäksi maksamaan. Koska yrittäjällä on YEL – vakuutus, eläkevakuutusmaksut ovat kiinteät. Näin ollen nostetun palkan summalla ei ole mitään merkitystä. Yrittäjä maksaa myös vapaaehtoista eläkevakuutusmaksua ja näin ollen eläkemaksuihin ei mene muita maksuja.

Täysin verovapaita osinkoja ei kuitenkaan ole olemassa koska osingot maksetaan yhtiön voitoista josta on jo vähennetty yhteisövero. Vuonna 2011 yhteisövero oli 26 % ja vuonna 2012 se laskee 24,5 %. Tämä tarkoittaa että yrittäjä maksaa käytännössä aina ainakin 24,5 % veroa osingoista.

Jos oletetaan että yrittäjä nostaa saman verran palkkaa kuin viime vuonna eli 25 000 € vuonna 2012 ja päätetään maksaa 20 000 € osinkoja, yrityksen nettovarallisuus ollessa vuonna 2011 noin. 134 444,16 €. Tästä summasta 9 % eli 12 099,97 € olisi verovapaata ja lopusta 7 900,03 € maksetaan 70 %, 36 % veroa ja loput 30 % eli 2 370,01 € olisi verovapaata. Tässä tapauksessa osinkojen veroprosentti pysyisi ~10 % mutta kun siihen lisätään yhteisövero 24,5 % eivät osingot enää ole niin edullisia. Osinkojen verotuksessa käytetään lisäprosenttia, koska yrittäjä haluaa loppuun asti miettiä maksetaan ko osinkoja ylipäänsä sekä pitää tuloveroprosenttinsa mahdollisimman matalana. (Taulukko 1.) (Kuvio 6.)

Taulukko 1. Osinkojen veroprosentti, rahapalkan ollessa 25 000 €.

Verovapaa 9%						
Nettovarallisuudesta	Osinko €	ylimenevä osuus	Verollinen 70%	Veroton 30 %	Vero jos lisävero 36%	Osinkojen vero% yht.
12 099,97 €	20 000,00 €	7 900,03 €	5 530,02 €	2 370,01 €	1 990,81 €	10 %
12 099,97 €	30 000,00 €	17 900,03 €	12 530,02 €	5 370,01 €	4 510,81 €	15 %
12 099,97 €	40 000,00 €	27 900,03 €	19 530,02 €	8 370,01 €	7 030,81 €	18 %
12 099,97 €	50 000,00 €	37 900,03 €	26 530,02 €	11 370,01 €	9 550,81 €	19 %

Kuvio 2. Osinkojen veromäärien muutokset.

Jos yrittäjä haluaisi vuonna 2012 nostaa 41 000 € palkkaa, veroprosentti olisi 24,5 % eli sama kuin yhteisöveroprosentti. Käytännössä tästä palkasta maksetaan saman verran veroa kuin ”verovapaista” osingoista. Lisäprosentti tässä tapauksessa olisi 40 %. On hyvä myös muistaa että palkka pienentää yhtiön verotettavaa tulosta kun taas osingot eivät. Alla taulukko johon on laskettu rinnakkain kolme eri esimerkkiä. Käytetään 2012 vuoden ennustetta missä 25 000 € yrittäjän palkalla on ennustettu että tehdään 55 000 € voittoa. Tarkoituksena on että osinkoja nostettaisiin ensi vuonna 30 000 €. Taulukosta

kuitenkin selviää että nostamalla enemmän palkkaa ja vähemmän osinkoja voidaan säästää rahaa. Siitä näkee myös että nostamalla pelkästään palkkaa joudut myös maksamaan enemmän.

Koska yrityksessä päätetään vasta tilikauden jälkeen maksetaanko ylipäänsä osinkoja, on osinkojen verotus laskettu yrittäjän lisäprosentin mukaan. Jos tilikauden aikana näyttää siltä että odotettua tulosta ylitetään, saatetaan yrityksessä tehdä investointeja mitkä samalla, poistojen kautta pienentävät yrityksen verotettavaa tulosta.

Taulukko 2. Isomman ja pienemmän palkan veroprosentin vertailu

	2012 suunnitelman mukaan	Suurempi palkka	Pelkästään palkkaa
Yrityksen tulos ennen palkkoja tai osinkoja	80 000,00 €	80 000,00 €	80 000,00 €
Yrittäjän oma palkka	-25 000,00 €	-41 000,00 €	-55 000,00 €
Yrityksen tulos ennen veroja	55 000,00 €	39 000,00 €	25 000,00 €
Yritysvero 24,5 %	-13 475,00 €	-9 555,00 €	-6 125,00 €
Yrityksen tulos verojen jälkeen	41 525,00 €	29 445,00 €	18 875,00 €
Nettovarallisuus	134 444,16 €	134 444,16 €	134 444,16 €
Jaettava osinko	30 000,00 €	14 000,00 €	0,00 €
9 % nettovarallisuudesta	12 099,97 €	12 099,97 €	12 099,97 €
Ansiotulo-osingosta verotetaan 70 %	12 530,02 €	1 330,02 €	0,00 €
Ansiotulo-osingoista on verovapaata 30 %	5 370,01 €	570,01 €	0,00 €
Osinkojen vero	-4 510,81 €	-532,01 €	0,00 €
Verovapaata tuloa yhteensä	17 469,98 €	12 669,98 €	0,00 €
Yrittäjän henkilökohtainen vero palkasta	-4 000,00 €	-10 045,00 €	-15 950,00 €
Yhteisöveron osuus osingoista	-7 350,00 €	-3 430,00 €	0,00 €
Maksettavat verot ja yhteensä;	-15 860,81 €	-14 007,01 €	-15 950,00 €
Palkka + Osinko brutto	55 000,00 €	55 000,00 €	55 000,00 €
Kokonaisveroprosentti yrittäjälle	29 %	25 %	29 %

Yllä olevasta kuvioista voimme päätellä seuraavaa. Jos yhtiö tekee voittoa, kannattaa veroton osuus osingoista aina nostaa. Yhteisöveron ollessa 24,5 % maksetaan käytännössä saman verran veroa myös verottomista osingoista. Kun osinkojen määrä kasvaa, nousee myös veroprosentti. Tämän takia kannattaa palkkaa nostaa, ainakin sen verran että veroprosentti on sama kuin yhteisövero. Tässä tapauksessa noin 41 000 €. Jos tiedetään että yritys tulee tekemään vielä suurempaa voittoa, kannattaa sekä palkkaa että osinkojen määrää nostaa. Kuitenkin niin että osinkojen määrää nostetaan suhteessa enemmän suhteessa palkkaan. Syystä että suurempi palkka vaikuttaa enemmän veroprosenttiin kuin suuremmat osingot.

Kuvion viimeisessä sarakkeessa nähdään seuraavaa. Jos yrittäjän palkkaa nostettaisiin yli 55 000 €, perusprosentti nousee jo yli 29 %, eli suuremmaksi kuin yhteisövero. Lisäveroprosentti olisi tässä tapauksessa 42 %. Osinkojen verotus ei kuitenkaan nouse kuin vähän reiluun 20 %, mutta kun siihen lisätään voitoista jo maksettu yhteisövero, nousee osinkojen todellinen veroprosentti yli 40 %.

Taulukko 3. Osinkojen vero jos palkka 55 000 €

Verovapaa 9%						
Nettovarallisuudesta	Osinko €	verollinen osu	Verollinen 70%	Veroton 30 %	Vero jos lisävero 42%	Osinkojen vero% yht.
12 099,97 €	20 000,00 €	7 900,03 €	5 530,02 €	2 370,01 €	2 322,61 €	12 %
12 099,97 €	30 000,00 €	17 900,03 €	12 530,02 €	5 370,01 €	5 262,61 €	18 %
12 099,97 €	40 000,00 €	27 900,03 €	19 530,02 €	8 370,01 €	8 202,61 €	21 %
12 099,97 €	50 000,00 €	37 900,03 €	26 530,02 €	11 370,01 €	11 142,61 €	22 %

6.3 Voittojen sijoittaminen

Yksityishenkilön tehdessä sijoituksia, hän joutuu maksamaan voitoista 2012 lähtien pääomaveroa 30 % tai voittojen noustessa yli 50 000 € jopa 32 %. Yhtiö taas maksaa voitoistaan yhteisöveroa joka on 2012 lähtien 24,5 %. Tämän takia yrittäjän kannattaisi ehdottomasti tehdä mahdolliset sijoituksensa yhtiön nimissä, ja nostaa voitot palkkana tai osinkoina. Tulevaisuutta ja mahdollisia eläkepäiviä ajatellen voisi myös olla suotavaa tehdä sijoituksia. Kun merikuljetukset joku päivä loppuvat, tulonlähteenä olisivat vielä yrityksen mahdolliset sijoitustuotot. Sijoittamalla voidaan myös nostaa yrityksen nettovarallisuutta mikä lisää verottomien osinkojen määrää.

7 Yhteenveto

Tässä luvussa on tarkoitus kerätä yhteen tutkimuksessa saadut tulokset. Kerrotaan mihin johtopäätöksiin nämä ovat johtaneet ja annetaan ehdotuksia jatkotoimenpiteistä.

7.1 Johtopäätökset

Verosuunnittelu pienessä yhden hengen osakeyhtiössä tarkoittaa käytännössä yrittäjän veronmaksun minimoimista. Tuloksien optimointi vaatii tarkat ennusteet. Yrittäjän on tiedettävä, paljonko tulevana vuonna tullaan tekemään voittoa ja paljonko rahallista korvausta hän siitä haluaa.

Jos lähdetään siitä että tulevana vuonna yhtiö tulee tekemään yli 55 000 € voittoa mihin on jo laskettu yrittäjän palkka 25 000 €. Yrittäjä on ilmoittanut selviävänsä omista menoista, tällä palkalla. Tavoitteena on, jos vuoden aikana ei ole suuria investointeja tehty ja kassasta löytyy vielä rahaa, aikoo yrittäjä nostaa osinkoja 30 000 €.

Tämä ei kuitenkaan ole yrittäjälle edullisin tapa. Voidaan nähdä että nostamalla suurempaa palkkaa ja pienempiä osinkoja ei jouduta maksamaan yhtä paljon veroa. Samasta taulukosta nähdään myös että nostamalla kaikki rahat palkkana veroprosentti nousee myös liikaa. Ihannemäärä Kaj Grönqvist Oy:ssä on vuonna 2012 tämän hetkisten ennusteiden mukaan 41 000 € palkkaa ja 14 000 € osinkoina.

Hallituksen tekemät veromuutokset vuodelle 2012 eivät erityisen paljon vaikuta tämän kokoluokan yritykseen. Osinkojen veromuutos ei vaikuttanut ollenkaan koska kun voittoa ei tule yli 60 000 €, ei sitä verovapaana osinkona voi nostaakaan. Pääomaveron nostaminen 30 % ja jopa 32 % samalla kun laskettiin yhteisöveroa 24,5 % kuitenkin aiheutti sen, että sijoituksia yhtiön nimissä kannattaa ehdottomasti harkita. Kun yksityishenkilö joutuu maksamaan voitoistaan pääomaveroa 30 % tai jopa 32 %, selviää yritys yhteisöverolla eli 24,5 %. Ja kuten osinkojen verolaskelmista voidaan päätellä, niin voittojen nostaminen yrityksestä, ei sekään tule yhtä kalliiksi.

7.2 Jatkotoimenpiteet

Tulevaisuutta ajatellen on tärkeätä muistaa että palkan nostaminen lisää eniten veroprosenttia. Kannattaisi pyrkiä siihen että palkan nostamisen sijasta nostaisi mieluummin osinkojen määrää. Sijoituksia kannatta myös tehdä mahdollisimman paljon koska niiden voitot ovat yrityksille paljon edullisempi kuin yksityishenkilön. Samalla ne nostavat myös nettovarallisuutta mikä lisää verottomien osinkojen määrää.

Yrittäjä kannatta pyrkiä mahdollisimman tarkkoihin ennusteisiin kun mietitään tulevien vuosien myyntiennusteita. Ennusteita pitää myös päivittää jatkuvasti. Tällä tavalla pystytään nopeasti reagoimaan muuttuviin tilanteisiin ja optimoimaan palkan ja osinkojen määrää. Mitä paremmin osataan ennustaa, sitä suuremmat ovat mahdollisuudet tarkkaan verosuunnitteluun!

8 Pohdintaa

Alun perin tämä työn oli tarkoitus käsitellä verotusta enimmäkseen yrityksen näkökulmasta. Tarkoituksena oli antaa toimeksiantajalle ehdotus miten yhteisövero, ennakko-vero sekä osinkojen jako kannattaa ottaa huomioon verosuunnittelua tehdessä. Tarkoituksena oli myös selvittää miten vuoden 2012 verouudistukset vaikuttavat yhtiön verotukseen. Aika nopeasti selvisi että yhden hengen osakeyhtiötä tutkiessa päähuomio on oltava itse yrittäjän toimeentulossa. Suurimmat säästöt pystytään tekemään optimoimalla palkan ja osinkojen määrän.

Verosuunnittelua tehdessä on tärkeitä pohtia sijoituksien ja investointien ajankohtaa yhtäläillä kuin kaluston tai muiden käyttöomaisuuden sekä sijoitusomaisuuksien myymisen ajankohtaa. Ne vaikuttavat nettovoittoihin eli suoraan verotettavaan tuloihin, ja voivat oleellisesti muuttaa yhtiön tilikauden tulosta. Vuosina jolloin yhtiöllä menee hyvin, voi olla viisasta pitkällä tähtäimellä ajateltuna, tehdä investointeja ja sijoituksia ja tällä tavalla pienentää yhtiön tulosta ja verotettavan tulon määrää. Samalla nettovarallisuus kasvaa ja esim. rahoituksen saaminen helpottuu sekä osinkojen verovapaa osuus kasvaa.

Verosuunnittelua voi viedä vielä paljon pidemmälle kuin mitä se tässä työssä on tehty. Kuluvarastoja ja potentiaalisia investointeja voi tutkia tarkemmin, kuten myös yrittäjän henkilökohtaiset verovähennykset ja verovelvoitteet. Varsinkin yrittäjän henkilökohtaisista veroprosentista on ulkopuolisen melkein mahdoton selvittää täysin. Näin ollen yrittäjälle jää loppukädessä itselleen vastuu optimoida oman palkan ja osingon määrää.

9 Tutkimuksen luotettavuuden ja pätevyyden kriittistä pohdintaa

Luotettavuus saavutetaan kun sekä tutkimusmenetelmät että tutkijat ovat riippumattomia tutkimuksen tuloksesta. Eli kun kaksi toisistaan riippumatonta arvioijaa tulevat samaan tulokseen samasta tutkimuksesta. Tutkimuksen tulokset pitää voida todeta ei sattumanvaraisiksi. Tulokset pitää myös olla toistettavissa.

Luotettavuuden varmistamiseksi tutkimusmuodoksi valittiin puhelinhaastattelu, tärkeimmät yksityiskohdat varmistettiin vielä jälkeenpäin sähköpostilla. Kysymykset olivat erittäin selkeitä ja tältä osin voidaan tutkimusta pitää reliabelina.

Samantyyppisiä tutkimuksia on tehty. Esimerkiksi Jaana Myllymaan opinnäytetyössä ”Palkkaa vai osinkoa veroseuraamusten näkökulmasta, 2008” päästään samantyyppisiin tuloksiin. Tässä työssä numeroita ei salassapitovelvollisuuksien takia kerrota mutta todetaan että palkan ja osinkojen optimointi on yrittäjän kannalta tärkein aspekti. Näin ollen tutkimusta voidaan pitää reliabelina. (Myllymaa, 2008)

Perinteisesti pätevyys jaetaan sisäiseen ja ulkoiseen validiteettiin. Tuloksien uskottavuutta ja järkevyyttä mitataan sisäisessä validiteetissa. Tulosten laajempaa merkitystä ja siirrettävyyttä uusiin tilanteisiin taas mitataan ulkoisessa validiteetissa. Tulokset ovat valideja kuin tutkija pysyy objektiivisena ja vastaajat ovat ymmärtäneet kysymykset oikein. (Hirsijärvi ym. 2002, 213-214.)

Pätevyyden varmistamiseksi puhelinhaastattelun kysymykset pyrittiin esittämään mahdollisimman selkeästi. Koska kyseessä oli puhelinhaastattelu, voidaan pohtia validiteettia vuorovaikutuksen suhteen, toisaalta vastaajat saivat vastata kysymyksiin omin mielitein ilman tutkijan vaikutuksia.

10 Opinnäytetyöprosessin työvaiheet ja aikataulut

Opinnäytetyöprosessissa oli kolme työvaihetta; valmistelu- ja teoriavaihe, tutkimusvaihe ja viimeistelyvaihe. Alun perin työ oli tarkoitus saada täysin valmiiksi helmikuussa, mutta erilaisten tapahtumien jälkeen aikataulusta jäätin hieman.

Ensimmäisessä vaiheessa valmisteltiin työtä pohtimalla työn tavoitetta, tutkimusmenetelmiä, tutkimusongelmia ja valmistaa teoriaosuutta. Aikataulu oli asetettu niin että tämä vaihe olisi valmis lokakuun alussa. Valmistelut ja teoriaosuus olivat valmiit asetetun aikataulun mukaan.

Seuraavassa vaiheessa oli tarkoitus saada haastattelut ja itse tutkimus tehtyä, niin että työ olisi viimeistelyä vaille valmis tammikuun loppuun mennessä. Koska kaikkia tarvittavia tietoja ei onnistuttu saamaan ajoissa, tutkimus ei ollut vielä tammikuun loppupuolella siinä vaiheessa kuin piti ja oltiin hieman aikataulua jäljessä.

Kolmannessa ja viimeisessä vaiheessa eli viimeistelyvaiheessa oli tarkoitus kohdentaa työn tavoite ja tutkimusongelma sekä saada työ viimeistelyä ja täysin valmiiksi. Tavoite oli helmikuun loppu, mutta koska edellinen työvaihe oli jäänyt hieman kesken, oli tässä vaiheessa enemmän tehtävää ja työ ei ollut täysin valmis vielä deadline mennessä. Lopullinen työ palautettiin huhtikuun loppupuolella.

Lähteet

Engblom, A., Holla, J. Holmström, P., Järvinen, J., Kellas, S., Lepistö, M., Nuotio, V., Paronen, V., Sandelin, E., Torkkeli, T., Tunturi, M., Vuorilehto, E 2010 Elinkeinoverotus. Edita

Eskola, J. Suoranta, J 2000. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Vastapaino. Tampere.

Grönqvist, K. 10.1.2012. Yrittäjä. Kaj Grönqvist Oy. Puhelinhaastattelu. Porvoo.

Henriksson, M. 10.12.2011. Kirjanpitäjä. Märten Henriksson Oy. Puhelinhaastattelu. Loviisa.

Hirsijärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. 2002. Tutki ja kirjoita. Tammi. Helsinki.

Koponen, J 2010. Yrittäjän verokäsikirja. Vuoritieto Oy. Helsinki

Kukkonen, M 2004. Pienosakeyhtiön ja sen osakkaan tuloverotus. Talentum. Helsinki

Laki elinkeinotulon verottamisesta 24.6.1968/360

Myllymaa, J 2008. Palkkaa vai osinkoa veroseuraamusten näkökulmasta.

Theseus.fi. Ammattikorkeakoulujen julkaisuarkisto. Luettavissa:

<https://publications.theseus.fi/handle/10024/1414> Luettu 4.4.2012

Tomperi, S 2009. Yritysverotus ja Tilinpäätössuunnittelu. WSOY. Porvoo

Valtiovarainministeriö 2011. Yhteisövero. Luettavissa:

http://www.vm.fi/vm/fi/10_verotus/03_elinkeinoverotus/01_yhteisovero/index.jsp

Luettu 19.10.2011

Vero Skatt 2011. Ennakkoverot - osakeyhtiö ja osuuskunta. Luettavissa:
http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ ja_ yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ ja_ osuuskunta/Ennakkoverot
Luettu 26.10.2011

Vero Skatt 2012. Kotitalous palkan maksajana. Luettavissa:
[http://www.vero.fi/fi-FI/Henkiloasiakkaat/Kotitalous_ työn_ teettajana/Kotitalous_ palkan_ maksajana\(9884\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Henkiloasiakkaat/Kotitalous_ työn_ teettajana/Kotitalous_ palkan_ maksajana(9884))
Luettu 4.4.2012

Yrittajat.fi. 2012. Päivärahat 2012. Luettavissa:
<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/tyonantajanabc/korvaukset/paivarahat/>
Luettu 10.2.2012

Yrittajat.fi. 2012. Yrittäjän eläkevakuutus YEL. Luettavissa:
<http://www.yrittajat.fi/yrittajaihmisena/yelvakuutus/>
Luettu 14.4.2012

Alla oleva laskelma antaa palkan ja osinkojen optimoimiseksi.

Yrittäjän henkilökohtaisena veroprosenttina on käytetty vero.fi sivuilla olevan laskurin antamia lukuja.

	2012 suunnitelman mukaan	Suurempi palkka	Pelkästään palkkaa
Yrityksen tulos ennen palkkoja tai osinkoja	80 000,00 €	80 000,00 €	80 000,00 €
Yrittäjän oma palkka	-25 000,00 €	-41 000,00 €	-55 000,00 €
Yrityksen tulos ennen veroja	55 000,00 €	39 000,00 €	25 000,00 €
Yritysvero 24,5 %	-13 475,00 €	-9 555,00 €	-6 125,00 €
Yrityksen tulos verojen jälkeen	41 525,00 €	29 445,00 €	18 875,00 €
Nettovarallisuus	134 444,16 €	134 444,16 €	134 444,16 €
Jaettava osinko	30 000,00 €	14 000,00 €	0,00 €
9 % nettovarallisuudesta	12 099,97 €	12 099,97 €	12 099,97 €
Ansiotulo-osingosta verotetaan 70 %	12 530,02 €	1 330,02 €	0,00 €
Ansiotulo-osingoista on verovapaata 30 %	5 370,01 €	570,01 €	0,00 €
Osinkojen vero	-4 510,81 €	-532,01 €	0,00 €
Verovapaata tuloa yhteensä	17 469,98 €	12 669,98 €	0,00 €
Yrittäjän henkilökohtainen vero palkasta	-4 000,00 €	-10 045,00 €	-15 950,00 €
Yhteisoveron osuus osingoista	-7 350,00 €	-3 430,00 €	0,00 €
Maksettavat verot ja yhteensä;	-15 860,81 €	-14 007,01 €	-15 950,00 €
Palkka + Osinko brutto	55 000,00 €	55 000,00 €	55 000,00 €
Kokonaisveroprosentti yrittäjälle	29 %	25 %	29 %

0612 Kaj Grönqvist Oy Ab

RESULTATRÄKNING

Redovisningsperiod 1.11.2010-31.10.2011

Period 10/11-10/11

Sida 1

Datum 5.12.2011

	Realiserad 11/10-10/11	Realiserad 11/09-10/10
Valuta EUR		
FÖRSÄLJNINGSSINTÄKTER		
Allmänna försäljningskonton		
3000 Försäljning 22%/23%	192 424,50	67 552,75
Sammanlagt	192 424,50	67 552,75
Försäljning sammanlagt	192 424,50	67 552,75
O M S Ä T T N I N G	192 424,50	67 552,75
ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER		
Hysesintäkter		
3754 Hysesintäkter på fastighet	9 600,00	9 204,00
3780 Hysesintäkt. på maskin. och invent.22%/2	0,00	966,00
Sammanlagt	9 600,00	10 170,00
ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER SML	9 600,00	10 170,00
MATERIAL OCH TJÄNSTER		
Material, förnödenheter och varor		
Inköp under räkenskapsperioden		
Inköp, material, förnödenheter och varor		
4000 Lastning o Lossning	-61 118,42	-3 223,52
4004 Inköp	-1 049,89	0,00
4010 Inköp Bränsle 22%	-18 674,36	-5 122,33
4020 Hamn avgifter 22%	-2 700,60	-819,66
Sammanlagt	-83 543,27	-9 165,51
Rättelseposter, inköp		
4290 Frakt på inköp 22%/23%	-38,84	-173,77
Sammanlagt	-38,84	-173,77
Inköp under räkenskapsperioden sammanlagt	-83 582,11	-9 339,28
Material, förnödenheter och varor sammanlagt	-83 582,11	-9 339,28
Köpta tjänster		
Underleverans		
4450 Underleverans 1 22%/23%	-2 202,03	-9 149,43
Sammanlagt	-2 202,03	-9 149,43
Köpta tjänster sammanlagt	-2 202,03	-9 149,43
MATERIAL OCH TJÄNSTER SML	-85 784,14	-18 488,71

Valuta EUR	Realiserad 11/10-10/11	Realiserad 11/09-10/10
PERSONALKOSTNADER		
Löner och arvoden		
Arbetstagarnas löner och arvoden		
5000 Arbetstagarnas löner	-30 362,00	-2 950,00
Sammanlagt	-30 362,00	-2 950,00
Löner till företagsledning		
5600 Löner till företagsledning	0,00	-5 000,00
Sammanlagt	0,00	-5 000,00
Löner och arvoden sammanlagt	-30 362,00	-7 950,00
Lönebikostnader		
Pensionskostnader		
6100 FöPL-premier	-3 676,80	-6 656,28
6130 ArPL-avgift	-1 096,73	-633,00
6140 ArPL-avgift av arbetstagare	264,22	144,55
6240 Frivilliga pensionsförsäkringsavgifter	-128,07	-4 036,25
Sammanlagt	-4 637,38	-11 180,98
Övriga lönebikostnader		
6300 Socialskyddsavgifter	-616,32	-177,28
6400 Olycksfallsförsäkringspremier	561,62	-237,11
6410 Arbetslöshetsförsäkringspremier	264,11	-109,19
6430 Grupplivförsäkringspremier	0,04	-10,99
6500 Personförsäkringspremier (frivillig)	0,00	-239,06
Sammanlagt	209,45	-773,63
Lönebikostnader sammanlagt	-4 427,93	-11 954,61
PERSONALKOSTNADER SAMMANLAGT	-34 789,93	-19 904,61
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR		
Avskrivningar enligt plan		
6870 Avskr. maskiner och inventarier	-5 083,30	-6 777,74
Sammanlagt	-5 083,30	-6 777,74
AVSKRIVN. OCH NEDSKRIVN. SML	-5 083,30	-6 777,74
ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER		
Frivilliga lönebikostnader		
7004 Utbildning av personalen	-50,00	0,00
7050 Arbetshälsovård 22%/23%	0,00	-129,01
7052 Arbetshälsovård 8%/9%	0,00	-84,05
7054 Arbetshälsovård	0,00	-192,59
7110 Kaffetillbehör 22%/23%	-155,28	0,00
7111 Kaffetillbehör 12%/13%	-507,57	-6,16
7120 Arbetskläder 22%/23%	-786,42	-514,05

	Läite2.	
	Realiserad	Realiserad
Valuta EUR	11/10-10/11	11/09-10/10
Sammanlagt	-1 499,27	-925,86
Kostnader för lokaler		
7214 Hyror på fastigheter	-505,00	-505,00
72141 Nordensköldgatan	-768,00	-673,70
72142 Kaskitien Salpa	-2 013,40	-1 648,78
7350 Underhåll av utomhusområde 22%/23%	-510,00	0,00
7360 Städning och renhållning 22%/23%	-403,76	0,00
7390 Elektricitet och gas 22%/23%	0,00	-408,50
7400 Avfallsservice 22%/23%	-20,32	-85,46
7430 Reparation 22%/23%	-1 166,76	0,00
7434 Reparation	-885,93	-756,37
Sammanlagt	-6 273,17	-4 077,81
Kostnader för maskiner och inventarier		
7530 Bränsle för fordon 22%/23%	-277,93	-904,80
7540 Service av fordon 22%/23%	-1 107,07	-464,86
7550 Däck och biltillbehör 22%/23%	-17,89	-303,28
7560 Offentliga fordonsavgifter 22%/23%	0,00	-78,05
7564 Offentliga fordonsavgifter	-796,26	-1 205,74
7574 Fordonsförsäkringar	-3 491,73	-3 819,40
7730 Service och reparation 22%/23%	-3 720,32	-3 765,79
7734 Service och reparation	-1 697,00	-12 764,00
7750 Ansk. av mask. o. inv. av min. värde 22%	-1 618,10	-175,23
Sammanlagt	-12 726,30	-23 481,15
Resekostnader		
7804 Resebiljetter	0,00	-64,00
7812 Taxiutgifter 8%/9%	-116,97	-118,35
7884 Dagtraktamenten	-3 478,00	-1 880,00
Sammanlagt	-3 594,97	-2 062,35
Representationskostnader		
7994 Övriga representationsutgifter	-446,71	-738,81
Sammanlagt	-446,71	-738,81
Marknadsföringskostnader		
8074 Annonsering	-100,00	0,00
8200 Dekorationer, blommor 22%/23%	-89,18	0,00
Sammanlagt	-189,18	0,00
Administrativa kostnader		
8380 Ekonomiförvaltningstjänster 22%/23%	-2 212,25	-1 545,50
8384 Ekonomiförvaltningstjänster	-120,00	-54,00

Valuta EUR	Liite2.	
	Realiserad 11/10-10/11	Realiserad 11/09-10/10
8452 Böcker 8%/9%	-27,48	-54,13
8460 Tidningar 22%/23%	0,00	-5,69
8464 Tidningar	-89,00	-87,00
8500 Telefonkostnader 22%/23%	-1 034,55	-894,37
8504 Telefonkostnader	-19,43	-17,83
8540 Post- och kurirkostnader 22%/23%	-18,37	-44,84
8544 Post- och kurirkostnader	-7,50	0,00
8560 Kostnader för penningrörelse 22%/23%	-17,46	0,00
8564 Kostnader för penningrörelse	-266,95	-215,00
8584 Ansvarsförsäkringar	-309,00	-306,98
8620 Kontorsmaterial 22%/23%	-553,37	-413,30
8624 Kontorsmaterial	-58,00	0,00
8651 Mötes- och förhandlingskostn 12%/13%	-77,97	-34,51
8654 Mötes- och förhandlingskostnader	0,00	-89,20
8684 Övriga administrationskostnader	0,00	-100,00
Sammanlagt	-4 811,33	-3 862,35
ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER SML	-29 540,93	-35 148,33
R Ö R E L S E V I N S T (- F Ö R L U S T)	46 826,20	-2 596,64
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER		
Finansiella intäkter		
Övriga ränteintäkter och finansiella intäkter		
Från övriga		
9220 Ränteintäkter på bankfordringar	21,43	0,00
9240 Samfundsränta/återbäringsr., återbärs	2,20	0,07
9250 Övriga ränteintäkter	0,00	65,72
Sammanlagt	23,63	65,79
Finansiella intäkter sammanlagt	23,63	65,79
Finansiella kostnader		
Räntekostn. och övriga finans. kostnader		
Till övriga		
9460 Räntekostnader, lån från finans. institu	-2 436,77	-1 258,72
9470 Räntekostnader, lån från fin.bolag	-219,40	-1 199,57
9540 Dröjsmålskost. för skatt	-6,00	-42,82
9614 Indrivningskostnader	-14,00	0,00
Sammanlagt	-2 676,17	-2 501,11

	Realiserad	Liite2. Realiserad
Valuta EUR	11/10-10/11	11/09-10/10
Finansiella kostnader sammanlagt	-2 676,17	-2 501,11
FINANS. INTÄKTER OCH KOSTN. SML	-2 652,54	-2 435,32
VINST (FÖRL.) FÖRE EXTRAORD. POSTER	44 173,66	-5 031,96
VINST (FÖRL.) FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATTER	44 173,66	-5 031,96
INKOMSTSKATTER		
Skatt under räkensk.perioden		
9900 Förskottsskatter	-1 859,28	-1 252,67
9940 Skatteperiodisering under räkensk.period	316,79	70,09
9950 Skatteåterbäringar/kvarskatter	-6,00	0,00
Sammanlagt	-1 548,49	-1 182,58
INKOMSTSKATTER SAMMANLAGT	-1 548,49	-1 182,58
RÄKENSK.PERIODENS VINST (FÖRLUST)	42 625,17	-6 214,54

0612 Kaj Grönqvist Oy Ab		BALANSRÄKNING	
Redovisningsperiod 1.11.2010-31.10.2011			
Period 10/11-10/11		Balans	Balans
		31.10.2011	31.10.2010
Valuta EUR			
A K T I V A			
BESTÅENDE AKTIVA			
Materiella tillgångar			
Maskiner och inventarier			
1160 Maskiner och utrustning (moms)		15 249,93 20	333,23
Sammanlagt		15 249,93 20	333,23
Materiella tillgångar sml		15 249,93 20	333,23
Investeringar			
Övriga aktier och andelar			
14531 Aktier Jerocraft 88st		18 768,60	18 768,60
14532 AsOy Kaskentie-Salpa 2984-3220		37 380,67	37 380,67
14533 Aktier Jerocraft 17st 13		204,44	13 204,44
14534 AsOy Nordensköld.21 akt 31-32		29 464,00	29 464,00
Sammanlagt 98 817,71 98 817,71			
Investeringar sammanlagt		98 817,71	98 817,71
BESTÅENDE AKTIVA SAMMANLAGT		114 067,64	119 150,94
RÖRLIGA AKTIVA			
Fordringar			
Kortfristiga			
Kundfordringar			
1703 Kundfordringar		7 291,44	9 889,20
Sammanlagt		7 291,44	9 889,20
Lånefordringar			
1754 saaminen jerocraft oy		118,95	118,95
Sammanlagt		118,95	118,95
Övriga fordringar			
1762 Skattekontofordningar		60,89	0,00
Sammanlagt 60,89 0,00			
Resultatregleringar			
1813 Inkomstskatter (aktiva res.regl.)		316,79	160,80
1814 Nordensköldgatan 11/11		64,00	0,00
Sammanlagt 380,79 160,80			
Kortfristiga fordringar sml		7 852,07	10 168,95
Fordringar sammanlagt		7 852,07	10 168,95

	Balans	Liite 3.
Valuta EUR	31.10.2011	Balans 31.10.2010
Finansiella värdepapper		
Övriga aktier och andelar		
1881 Jerocraft Oy 95st149-202,281-300,302-322	50 803,50	50 803,50
Sammanlagt 50 803,50 50 803,50		
Finansiella värdepapper sml	50 803,50	50 803,50
Kassa och bank		
1910 Aktia	65 196,33	12 382,78
Kassa och bank sammanlagt	65 196,33	12 382,78
RÖRLIGA AKTIVA SAMMANLAGT	123 851,90	73 355,23
AKTIVA SAMMANLAGT	237 919,54	192 506,17
 PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Aktiekapital		
2001 Aktiekapital	8 000,00	8 000,00
Sammanlagt	8 000,00	8 000,00
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkensk.per.		
2251 Vinst/förlust från tidig. räkensk.per.	92 898,99	109 613,53
2261 Dividendutdelning	-9 080,00	-10 500,00
Sammanlagt	83 818,99	99 113,53
Räkenkapsperiodens vinst (förlust)		
2371 Räkenkapsperiodens vinst	42 625,17	0,00
2375 Räkenkapsperiodens förlust	0,00	-6 214,54
Sammanlagt	42 625,17	-6 214,54
EGET KAPITAL SAMMANLAGT	134 444,16	100 898,99
 FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristiga		
Skulder till kreditinstitut		
2627 Lån Aktia 27.6.08 5	8 000,00	65 250,00
Sammanlagt 58 000,00 65 250,00		
Långfristiga sammanlagt	58 000,00	65 250,00
 Kortfristiga		
Skulder till leverantörer		
2871 Skulder till leverantörer, reskontra	431,42	321,05
2881 Op-rah OTI-485	1 056,04	4 141,40
Sammanlagt	1 487,46	4 462,45

	Balans	Liite 3.
Valuta EUR	31.10.2011	Balans 31.10.2010
Övriga skulder		
2921 Förskottsinnehållningsskuld	5 096,10	927,00
2923 Socialskyddsavgiftsskuld	530,00	128,67
2939 Mervärdesskatteskuld	4 970,78	3 609,08
2941 Skuld till aktionärer	31 731,74 16	202,89
Sammanlagt	42 328,62 20	867,64
Resultatregleringar		
2951 Hyresinkomster (pass.res.r.)	550,00	0,00
2963 Pensionsförs.avgifter (pass.res.r.)	195,30	169,09
2969 Övrig utgiftsrest (pass.res.r.)	0,00	64,00
2978 Bokföring	914,00	794,00
Sammanlagt	1 659,30	1 027,09
Kortfristig kapital sammanlagt	45 475,38	26 357,18
FRÄMMANDE KAPITAL SAMMANLAGT	103 475,38	91 607,18
PASSIVA SAMMANLAGT	237 919,54	192 506,17